

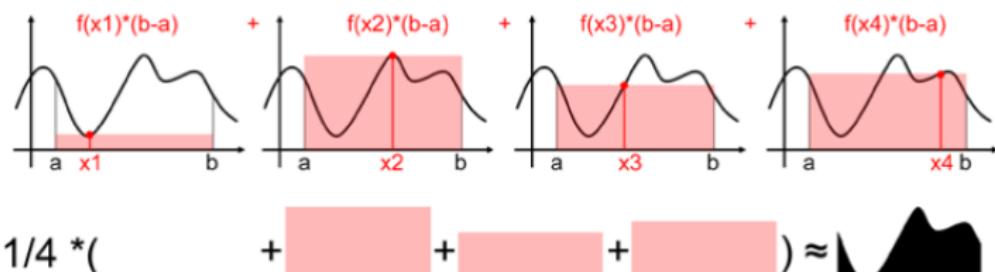
Modelowanie Stochastyczne

Zajęcia 3
Tomasz Serafin

Semestr letni 21/22

Zadania

- ③ Korzystając z 1000 zmiennych $U(0, 1)$ i metody MC policz przybliżoną wartość całki z funkcji $f(x) = x^2 + x$ na przedziale $[1, 3]$. Wyznacz 95% przedziały ufności (CI) otrzymanej aproksymacji całki. Jaki jest dokładny wynik całkowania?

© www.scratchapixel.com

Zadania

- ③ Korzystając z 1000 zmiennych $U(0, 1)$ i metody MC policz przybliżoną wartość całki z funkcji $f(x) = x^2 + x$ na przedziale $[1, 3]$. Wyznacz 95% przedziały ufności (CI) otrzymanej aproksymacji całki. Jaki jest dokładny wynik całkowania?

$$[0, 1] \rightarrow [0, 1] \cdot 2 = [0, 2] \rightarrow [0, 1] \cdot 2 + 1 = [1, 3]$$

- Krok 1: Generowanie 1000 realizacji $U \sim U(0, 1)$ i przetransformowanie na przedział $[1, 3]$

$$X = U \cdot 2 + 1$$

Zadania

- ③ Korzystając z 1000 zmiennych $U(0, 1)$ i metody MC policz przybliżoną wartość całki z funkcji $f(x) = x^2 + x$ na przedziale $[1, 3]$. Wyznacz 95% przedziały ufności (CI) otrzymanej aproksymacji całki. Jaki jest dokładny wynik całkowania?
- Krok 2: Przybliżenie wartości całki prostokątami

$$Y = X^2 + X$$

- Krok 3: Policzenie średniej i wariancji estymatora

$$\hat{Y} = \text{mean}(Y)$$

$$\hat{\sigma} = \text{std}(Y)$$

Zadania

- ③ Korzystając z 1000 zmiennych $U(0, 1)$ i metody MC policz przybliżoną wartość całki z funkcji $f(x) = x^2 + x$ na przedziale $[1, 3]$. Wyznacz 95% przedziały ufności (CI) otrzymanej aproksymacji całki. Jaki jest dokładny wynik całkowania?
- Krok 4: Wyznaczenie przedziałów ufności dla estymatora

$$CI = \left[\hat{Y} - 1.96 \frac{\hat{\sigma}}{\sqrt{1000}}, \hat{Y} + 1.96 \frac{\hat{\sigma}}{\sqrt{1000}} \right]$$

Zadania

- 6 Dla wartości indeksu DJIA policz zwroty logarytmiczne $z_t = \ln(x_{t+1}/x_t)$. Następnie dla zwrotów narysuj:
- i) histogram,
 - ii) empiryczną dystrybuantę w skali liniowej, semi-logarytmicznej, podwójnie-logarytmicznej, oraz porównaj z rozkładem normalnym o średniej i wariancji wyestymowanych z danych.
- Otrzymanie z_t z wektora cen x_t :

$$z_1 = \ln\left(\frac{x_2}{x_1}\right), z_2 = \ln\left(\frac{x_3}{x_2}\right), \dots$$

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$. Zilustruj przykładowe realizacje dopasowanych ruchów Browna i porównaj je z historią indeksu DJIA (podobnie jak na slajdach dla indeksu S&P500)

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$.

- ABM:

$$dX = \mu dt + \sigma dB$$

$$z_t = \mu dt + \sigma dB$$

$$z_t = \mu \cdot 1 + \sigma \mathbb{N}(0, 1) \sim \mathbb{N}(\mu, \sigma^2)$$

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$.
- ABM - estymacja μ i σ :

$$\hat{\mu} = \text{mean}(z_t)$$

$$\hat{\sigma} = \text{std}(z_t)$$

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$.
- GBM - rozwiązanie dokładne:

$$X_{t+1} = X_t e^{(\mu - \frac{\sigma^2}{2}) + \sigma N(0,1)}$$

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$.
- GBM - zwroty:

$$z_t = \ln \left(\frac{x_{t+1}}{x_t} \right) = d\ln(X_{t+1})$$

$$z_t = \left(\mu - \frac{\sigma^2}{2} \right) t + \sigma dB_t \sim \mathbb{N} \left(\mu - \frac{\sigma^2}{2}, \sigma^2 \right)$$

Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$.
- Liczmy średnią i odchylenie standardowe zwrotów:

$$\mu^* = \text{mean}(z_t), \sigma^* = \text{std}(z_t)$$

- Ale musimy pamiętać że:

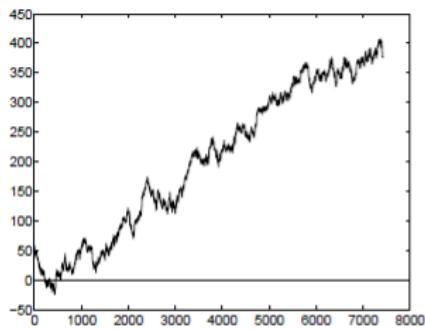
$$z_t \sim \mathbb{N}\left(\mu - \frac{\sigma^2}{2}, \sigma^2\right)$$

- Więc do generowania GBM (jak w zad 5):

$$\sigma = \sigma^*, \mu = \mu^* + \frac{\sigma^2}{2}$$

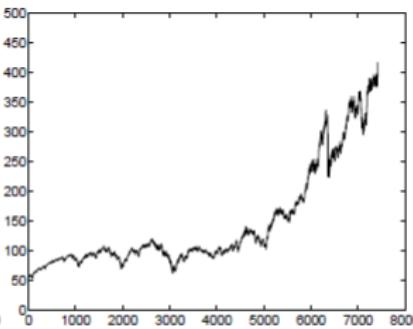
Zadania

- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$. Zilustruj przykładowe realizacje dopasowanych ruchów Browna i porównaj je z historią indeksu DJIA (podobnie jak na slajdach dla indeksu S&P500)

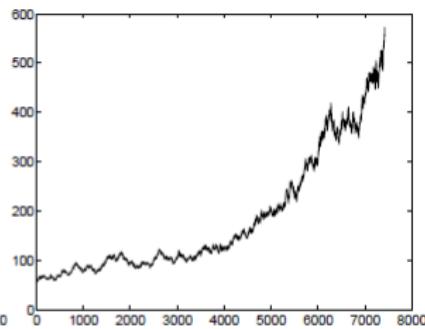

ABM

$$(\mu = 0.0487, \sigma = 1.7506)$$

S&P500 (1962-91)

GBM

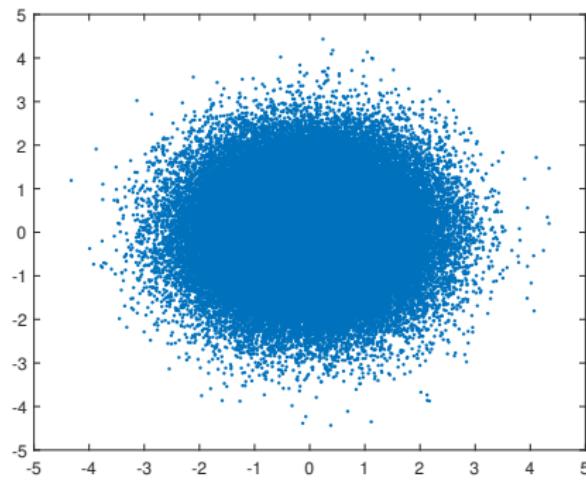
$$(\mu = 2.71 \cdot 10^{-4}, \sigma = 0.009)$$

Zadania

- 9 Wygeneruj 10^5 elementowe skorelowane próbki o dwuwymiarowym rozkładzie normalnym z macierzą kowariancji $\gamma = [1, \rho; \rho, 1]$ dla $\rho = 0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95$. Narysuj scatterplot, np. w Matlabie **plot(x,y,'.'**). Jaki wpływ na otrzymany kształt ma ρ ?
- Macierz kowariancji $\gamma = [1, \rho; \rho, 1]$
 - Z - macierz wymiaru $[2, 10^5]$ zawierająca realizacje niezależnych zmiennych losowych z rozkładu $\mathbb{N}(0, 1)$
 - C - macierz będąca wynikiem dekompozycji Cholesky'ego macierzy γ
 - $M = C' \cdot Z$ - macierz zawierająca realizacje skorelowanych zmiennych losowych z rozkładu $\mathbb{N}(\mathbf{0}, \gamma)$
 - W Pythonie: `scipy.linalg.cholesky(γ)`, w R: `chol(γ)`

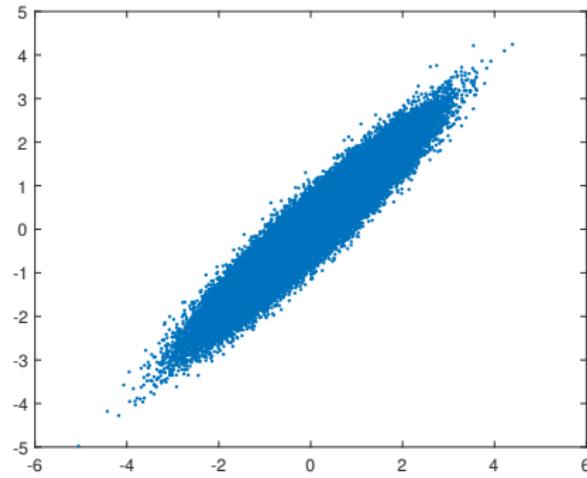
Zadania

- 9 Wygeneruj 10^5 elementowe skorelowane próbki o dwuwymiarowym rozkładzie normalnym z macierzą kowariancji $\gamma = [1, \rho; \rho, 1]$ dla $\rho = 0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95$. Narysuj scatterplot, np. w Matlabie **plot(x,y,'.'**). Jaki wpływ na otrzymany kształt ma ρ ?

Zadania

- 9 Wygeneruj 10^5 elementowe skorelowane próbki o dwuwymiarowym rozkładzie normalnym z macierzą kowariancji $\gamma = [1, \rho; \rho, 1]$ dla $\rho = 0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95$. Narysuj scatterplot, np. w Matlabie **plot(x,y,'.'**). Jaki wpływ na otrzymany kształt ma ρ ?

Zadania

- 10 Wygeneruj 2 zależne trajektorie ABM: $dX = \mu dt + \sigma dB$, z macierzą kowariancji przyrostów dB postaci $\varsigma = [1, \rho; \rho, 1]$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.04$, $\sigma = 0.4$, $\rho = \{0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95\}$. Narysuj je na jednym wykresie.
- Macierz kowariancji $\gamma = [1, \rho; \rho, 1]$
 - $M = C' \cdot Z$ - macierz wymiaru $[2, 10^5]$ zawierająca realizacje skorelowanych zmiennych losowych z rozkładu $\mathbb{N}(\mathbf{0}, \gamma)$

•

$$X_t = X_{t-1} + \mu dt + \sigma dB$$

- Pierwsza trajektoria

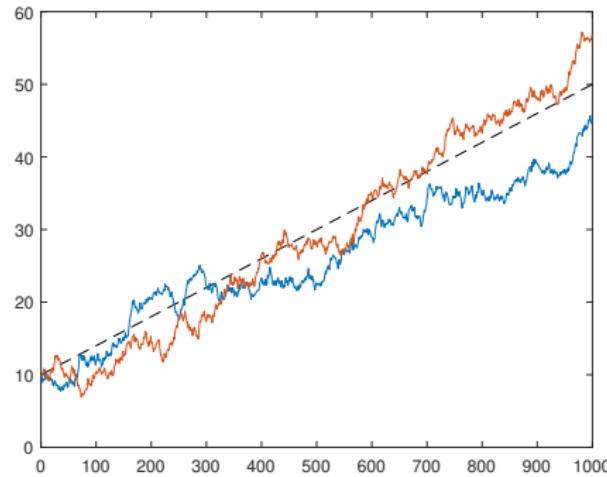
$$X_{1,t} = X_{1,t-1} + \mu dt + \sigma M[1, t-1]$$

- Druga trajektoria

$$X_{2,t} = X_{2,t-1} + \mu dt + \sigma M[2, t-1]$$

Zadania

- ⑩ Wygeneruj 2 zależne trajektorie ABM: $dX = \mu dt + \sigma dB$, z macierzą kowariancji przyrostów dB postaci $\varsigma = [1, \rho; \rho, 1]$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.04$, $\sigma = 0.4$, $\rho = \{0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95\}$. Narysuj je na jednym wykresie.

Zadania

- 10 Wygeneruj 2 zależne trajektorie ABM: $dX = \mu dt + \sigma dB$, z macierzą kowariancji przyrostów dB postaci $\varsigma = [1, \rho; \rho, 1]$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.04$, $\sigma = 0.4$, $\rho = \{0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95\}$. Narysuj je na jednym wykresie.

